

A HAZAI CIVIL SZERVEZETEK JÓ GYAKORLATAI

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTÉS A JÖVŐBE

MI IS AZ A JÓ GYAKORLAT?

- ✓ A jó gyakorlat definíciója nehezen járható körül, szubjektív tényezők is szerepet kapnak abban, mitől lesz jó egy jónak mondott gyakorlat: Jellemző lehet, hogy innovatív, minőségi változást hozó, fenntarthatóságra törekvő modellekről van szó.
- ✓ A jó gyakorlat annak a leírása, hogy „mi működik”. Igazoltan megállapítható, hogy az a gyakorlatban rendszeresen alkalmazott tevékenység, amely elterjedésével segíti, ösztönzi, erősíti a felhasználók, esetünkben fogyasztók egészségtudatos cselekedeteit, problémamegoldó képességét, általánosságban az élhetőbb mindennapokat egy működőképes, jó gyakorlatnak tekinthető.

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) TÁMOP-6.1.6-14/1-2015-0001 azonosító számú, széles körű projektjén belül a tudatos fogyasztás és fogyasztóvédelmi ismeretek témakörben összefoglaló tanulmány készült a hazai civil szervezetek jó gyakorlatairól.

A tanulmány célja, hogy bemutassa a fogyasztóvédelem területén, azon belül is az egészségtudatosság és egészségvédelem terén aktív magyarországi civil szervezeteket valamint az általuk kidolgozott és/vagy megvalósított legjobb gyakorlatokat.

A felmérés alapján megállapítható...

- Az egészségvédelem és egészségtudatosság terén a klasszikus értelemben vett civil fogyasztóvédelmi tevékenység Magyarországon még kezdetleges. Ennek egyik legfőbb – de nem kizárólagos oka – a fogyasztói tudatosság alacsony szintje.
- Első lépésben az egészségtudatos fogyasztók kritikus tömegét kell megteremteni, amelynek eszköze a 3-18 éves közötti korosztály képzésével, szemléletformálásával érhető el. Cél, hogy a(z egészség)tudatos fogyasztás mindennapi életvezetési rutinjuk részévé váljon.
- A lakosság képzése és tájékoztatása vonatkozásában a civil szektor és az állami szereplők együttműködése tekintetében egyértelmű együttműködési keretek, feladatmegosztás, -lehatárolás javasolt.

CIVIL SZERVEZETEK „LEGJOBB GYAKORLATAI” - EGÉSZSÉGTUDATOSSÁG SZAKÉRTŐI SZEMPONTÚ MEGKÖZELÍTÉS

A vizsgált civil szervezetek jó gyakorlatai közül kiemelkedik néhány, a lakosság szélesebb rétegeihez eljutó, rendszeresen alkalmazott, egészségtudatosági szempontból pozitív és fejlesztő hatással járó jó gyakorlat. A workshopok, az online kutatás, illetve a személyes interjúk megerősítették, hogy a leginkább információbefogadásra alkalmas valamint cselekedni képes és akaró korosztályt a fiatal fogyasztók alkotják, így egészségtudatoságra való nevelési szempontból érdemes az általános és középiskolásokra, mint kiemelt célcsoportokra fókuszálni.

A **FÉBÉSZ akkreditált fogyasztóvédelmi oktatások** során 28 órában adja át a fiatalok nyelvén a számukra hasznos fogyasztóvédelmi ismereteket, mellyel kiemelkedően jó gyakorlatot folytat, megalapozva a most középiskolások, ám egy évtizeden belül fiatal felnőttek közé sorolható generáció egészségtudatos életmódját és jogaiért tenni képes, cselekvő fogyasztókká „nevelését”.

Az **Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület** a **Kosár Online Fogyasztóvédelmi Magazin** indításával általánosságban az érdeklődő fogyasztókhoz szól, elérése internettel rendelkező háztartások, egyének számára nyitott, így könnyen, gyorsan és közérthetően nyílik lehetőség a legfrissebb információk eljutására a tudatos fogyasztókhoz. Átlátható tematikus tartalommal, keresővel, linkgyűjteménnyel segíti a honlapon történő eligazodást, folyamatosan frissíti a tartalmat, jelzi a legolvasottabb rovatokat. „Tudta-ezt?” írásai heti rendszerességgel kínálnak új ismereteket, érdekességeket a nagyvilágról az egészségtudatos felhasználók számára.

A jó gyakorlatok közül kitüntetésre méltó a fiatal fogyasztókat célzó interaktív játékok, vetélkedők, melyek nem honlap segítségével, hanem személyesen az iskolákban kerülnek megrendezésre, garantálva így a fiatalokra tett hatást és játékelményt. A megkeresett civil szervezetek közül a FÉBÉSZ nagy hangsúlyt fektet a diákvetélkedőkre, játszva tanulóval segítik a fiatalokat az egészségtudatos életmódra főként Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

A részletezett három kiemelkedő jó gyakorlaton túl említést érdemel a tanácsadás, mint szolgáltatás, a különböző termék és élelmiszer-tesztek, illetve a legaktuálisabb és hangsúlyos cikkeket tömörítő online kiadványok, melyek számos civil szervezet profiljában szerepet kapnak, így segítve a fogyasztói társadalom egészségtudatosságra való nevelését.

A cél, hogy rendszeresen és visszacsatolást kérve és kapva alkalmazzák, vezessenek be új jó gyakorlatokat a szervezetek, melyek tudatosan céloznak különböző korosztályokat. Ha a fogyasztó érzi, hogy az üzenet neki szól, érdemesnek találja, hogy éljen a jó gyakorlatokként számon tartott programok adta lehetőségekkel.

A HAZAI CIVIL SZERVEZETEK JÓ GYAKORLATAINAK BEMUTATÁSA

Szervezet neve	Jó gyakorlat I.	Jó gyakorlat II.
Testt és Piac	Testtmagazin A fogyasztók által kért termékcsoporthoz vizsgálata több kategóriában (például műszaki cikkek, élelmiszerek, szolgáltatások stb.)	Jogsegélyszolgálat Szakképzett jogász közbenjárásával peren kívüli megoldás keresése
FÉBÉSZ	Testt Plusz Termékesztek végzése, például élelmiszeripari, kozmetikai, háztartás-vegyipari, műszaki és egyéb termékek (teszttermékek szavazása a facebook oldalon) Éléskamra & Testt Magazin (online és nyomtatott) táplálkozási tippek és szempontok illetve termékesztek	Zöld iroda, zöld munkahely Praktikák és személyre szabott tanácsadás vállalkozások számára a környezettudatosság területén http://slideplayer.hu/slide/2593732/ (10 hónapja futó projekt)
TVE	Információgyűjtésben kiváló! Praktikus ötletek, kérdések-válaszok adott téma köré gyűjtve (étel-ital, ép test, otthon és iroda, reklám, közlekedés, pénzügy)	Idénynövények Havi bontásban, leírás, élettani hatás, Tudtad-e? felhasználási javaslatok, receptek stb.
OFE	Kosár magazin Online fogyasztóvédelmi magazin fogyasztóvédelem témakörök mentén: élelmiszer, elektronika, életmód, szolgáltatás stb.	Online tanácsadó iroda Panasztétel online, vagy levélben lakóhelyhez legközelebbi irodában
SzFVE	Ügyfélszolgálati iroda Információs tájékoztatási tevékenység, és a regionális fogyasztó-kapcsolati iroda működésének előmozdítása Az EU pályázati program keretén belül telefonos ügyfélszolgálati való bővülés (kedvezményesen hívható kék hívószám 06-40-200-917)	Céltott kiadványok Fiatal házásoknak, nyugdíjas fogyasztóknak, kisgyermekes szülőknek, átfogó fogyasztóvédelmi törvénymódosításról tájékoztató

Szervezet neve	Jó gyakorlat I.	Jó gyakorlat II.
Teszt és Piac	Testmagazin A fogyasztók által kért termékcsoportok vizsgálata több kategóriában (például műszaki cikkek, élelmiszerek, szolgáltatások stb.)	Jogsegélyszolgálat Szakképzett jogász közbenjárásával peren kívüli megoldás keresése
FJSZ	Fogyasztói jogérvényesítő peres eljárások indítása nagyobb cégek ellen	
FOE	„100 kérdés 100 válasz fogyasztóbarát vállalkozásoknak” kiadvány http://www.foved.hu/upload/file/100-100.pdf	Szépkorúak pénzügyi tudatosságának növelése A Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ támogatásával megvalósított projekt Pénzügyi fogyasztóvédelmi ismereteket bővítő előadások tartása az ország minden régiójában nyugdíjasok számára
FEOSz	Televíziós és rádiós spotok A Nemzetgazdasági Minisztérium támogatásával (2013-ban) A médiakampány (rádió és televízió) közérthetően, a fogyasztói jogokról.	Országos Fogyasztóvédelmi Suli-vetélkedő: A Közép-Magyarországi FE és a FOE közös kampánya Megvalósítása a FEOSz honlapján Az ország összes iskolája számára nyitott - a legjobb csapatok számára nyeremények a sorozat végén Iskolások fogyasztói tudatosságának javítása a cél
KMFE/KÖFE	Pénzügyi Hódító játék Fejlesztésére a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ támogatásával került sor „A játék során ellátogatunk a Pénzügyi Városba, ahol szórakozva adhatsz számot a vonatkozó ismereteidről, a főszereplő Te vagy.”	Fogyasztóvédelmi világbajnokság Különböző fogyasztóvédelmi témakörökben interaktív tesztek focijátékkal egybekötve

Szervezet neve		Jó gyakorlat I.	Jó gyakorlat II.	
Teszt és Piac	Testtmagazin A fogyasztók által kért termékcsoporthoz vizsgálata több kategóriában (például műszaki cikkek, élelmiszerek, szolgáltatások stb.)	Jogsegélyszolgálat Szakképzett jogász közbenjárásával peren kívüli megoldás keresése		
Szervezet neve		Jó gyakorlat III.	Jó gyakorlat IV.	További programok, megjegyzések
Teszt és Piac	10,15,20 százalékos kedvezmények felhasználók számára Orczy kalandpark, szegedi Móra Ferenc Múzeum, Hotel Korona Eger, törökbálinti Tópark Hotel Oekotel, budapesti Bali Caffé Étterem, Megyeri Csárda, egri Govinda Vegetáriánus Étterem	Internetes vásárlás kvíz Az utca emberének megkérdezése (jogérvényesítési lehetőségek ismerete az internetes vásárlás és békéltető testületek vonatkozásában) Az NGM támogatásával http://www.panaszrendezes.hu/homepage/index.php/kisfilmek	Promóciós feltételek http://www.teszttespiac.hu/homepage/promocios-reszveteli-feltetelek Fogyasztóvédelmi szolgáltatáscsomag (jogsegélyszolgálat, testtmagazin, kedvezményrendszer) Facebook jelenlét	
FÉBÉSZ	Fogyasztóvédelmi oktatás 28 órás képzés óvodásoknak, általános iskolásoknak, középiskolásoknak, felsőoktatásban tanulóknak Felnőttoktatás illetve vállalkozások tréningje	Feketelista Az együtt nem működő vállalkozásokról	Facebook jelenlét Veszélyes termékek, linkgyűjtemény hasznos fogyasztóvédelmi oldalakról	

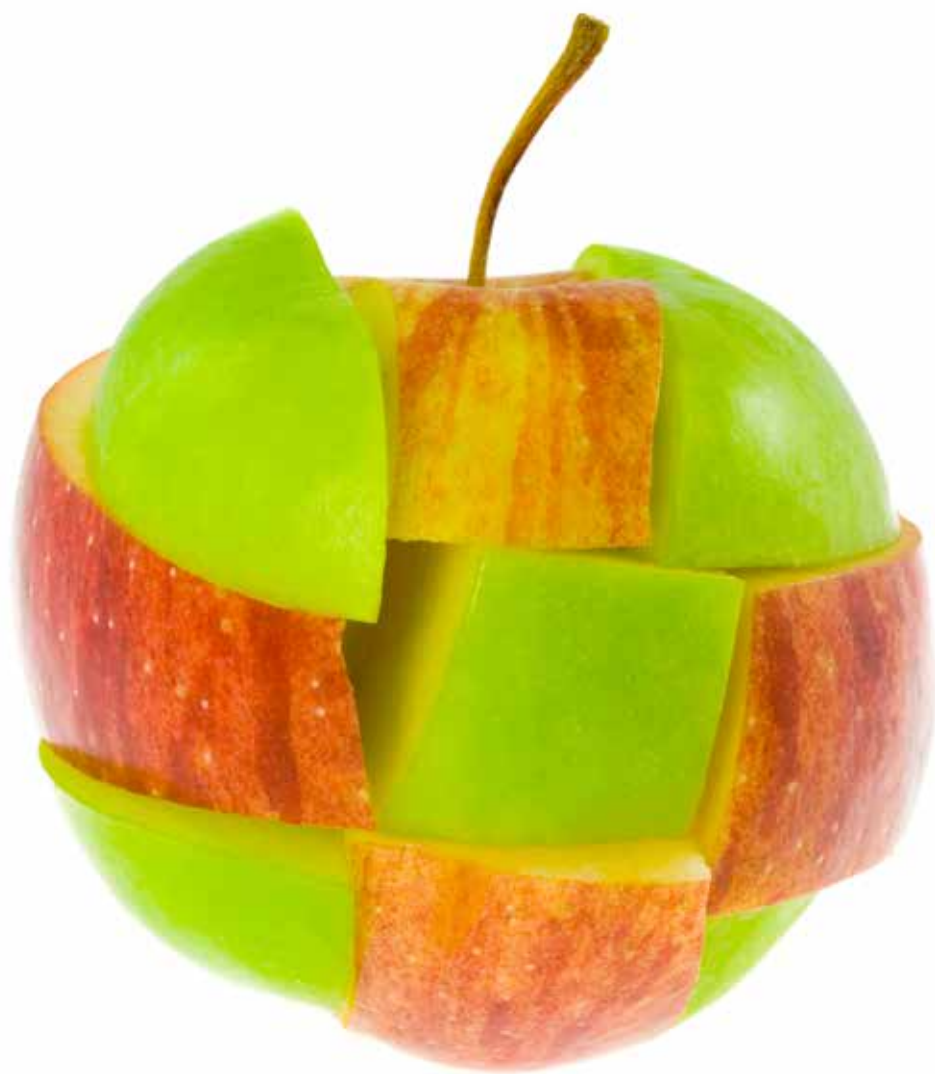

Szervezet neve		Jó gyakorlat I.	Jó gyakorlat II.
Teszt és Piac	Tesztmagazin A fogyasztók által kért termékcsoportok vizsgálata több kategóriában (például műszaki cikkek, élelmiszerek, szolgáltatások stb.)	Jogsegélyszolgálat Szakképzett jogász közbenjárásával peren kívüli megoldás keresése	
TVE	Tudatos Vásárló Kedvezménykártya 5-15 százalékos kedvezmény bioboltokban, vega éttermekben, bicikliboltokban, biokozmetikákban, ökoturizmus helyeire - TVE támogatóknak, évi 2500 Ft-ért	Könyvajánló Fenntartható fejlődés, öko témában Cikk és videó ajánló „Nagylátószög” néven	Zöldtérkép www.zoldterkep.hu interaktív térkép, 2009-2015 közötti üzemeltetés (megszűnt) Friss hírek gyűjteménye tematikusan (fogyasztóvédelem, aktivista, pénzügy, reklám, közlekedés), Aktív facebook jelenlét Terméktesztek
OFE	Fogyasztóvédelmi információs média kampány videó spotok készítése E-learning távoktatás (online képzés) a PSZÁF támogatásával - az általános pénzügyi ismeret bővítését célzó tananyag,	PDF és PPT formátumban letölthető tesztek, hatósági döntések, prezentációk, publikációk	Nemzetközi szereplés WHO workshopon való részvétel Fogalomtár működtetése Nemzetközi projektek http://www.ofe.hu/inet/ofe/hu/menu/nemzetk_uj/projektjeink.html Sajtóközlemények, legfrissebb hírekkel, illetve akadálymentesített megjelenítés Facebook jelenlét
SzFVE	Akkreditált fogyasztóvédelmi képzések Szervezés a Békéltető Testülettel együttműködve: nemcsak fogyasztóknak, hanem a piac szereplőinek is	Fogyasztók Kiváló Boltja és Fogyasztók Kiváló Vendéglátó Egysége díjak évente	

Szervezet neve		Jó gyakorlat I.	Jó gyakorlat II.
Teszt és Piac	Tesztmagazin A fogyasztók által kért termékcsoportok vizsgálata több kategóriában (például műszaki cikkek, élelmiszerek, szolgáltatások stb.)		Jogsegélyszolgálat Szakképzett jogász közbenjárásával peren kívüli megoldás keresése
FJSZ			Az FJSZ célja a fogyasztók széles körét érintő visszaélések, jogsérelmek megszüntetésére való törekvés Jellemzően jelentős számú fogyasztóval szemben megvalósított jogsértéseket kezel (például megtévesztő reklámok, jogsértő szerződéses vagy egyéb feltételek)
FEOSz	Játék diákoknak „Mennyire vagy tudatos vásárló?”, rejtvények haladó boltkórosoknak, rajzpályázat, vetélkedők, irodalmi pályázat		Konferenciák, képzések szervezése, tematikus kiadványok.

A használt rövidítések:

- Teszt és Piac Fogyasztóvédelmi Egyesület - Teszt és Piac
- Fogyasztói és Betegjogi Érdekvédelmi Szövetség - FÉBÉSZ
- Tudatos Vásárlók Egyesülete - TVE
- Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület - OFE
- Székesfehérvári Fogyasztóvédelmi Egyesület - SzFVE
- Fogyasztói Jogérvénye-sítő Szervezet - FJSZ
- Fogyasztóvédők Országos Egyesülete - FOE
- Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége - FEOSZ
- Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület - KMFE/KÖFE

A TÁMOP-6.1.6-14/1-2015-0001 azonosító számú kiemelt projektről és a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság által végzett vizsgálatokról bővebb tájékoztatás a www.nfh.hu honlapon vagy a <https://www.facebook.com/egeszsegtudatos> facebook oldalon olvasható.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE